

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК З

Ф.и.к. Л. О. Філіпковська
«31» серпня 2021 р. **

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Звітність підприємств аерокосмічної галузі за міжнародними стандартами фінансової звітності

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини

Спеціальності: 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Економіка підприємства, Світова економіка, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Логістика, Управління проектами, Маркетинг, Експертиза товарів та послуг, Управління та адміністрування регіональних економічних систем, Міжнародна економіка

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Ліхоносова Г.С., д-р екон. наук, проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

T.B. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів вищої освіти (ЗВО):

Представник студентської спільноти
6 факультету

(підпис)

Д. О. Воробієнко
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ліхоносова Ганна Сергіївна, д-р екон. наук, професор. Стаж викладацької роботи – з 2009 року; в університеті викладає такі дисципліни:

- адміністрування податків;
- податковий контроль підприємств аерокосмічної галузі;
- облік і аналіз ЗЕД;
- митний менеджмент;
- звітність підприємств;
- біржова діяльність;
- корпоративна соціальна відповідальність.

Напрями наукових досліджень: податкові стимули соціально-економічного розвитку; соціально-економічні важелі регулювання добробуту населення; фінансове обґрунтування нівелювання соціально-економічного відторгнення; обліково-аналітичний інструментарій корпоративної соціальної відповідальності.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр.

Обсяг дисципліни:

5 кредити ЄКТС (150 годин), у тому числі аудиторних – 48 годин, самостійної роботи здобувачів – 102 години.

Форми здобуття освіти

Денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попереодні дисципліни (пререквізити).

Дисципліна є узагальнюючою. Вивченю дисципліни передують наявність знань з таких дисциплін: податкова система, фінанси, бухгалтерський облік, економіка підприємства, фінансовий аналіз.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – адміністрування податків; облік і аналіз ЗЕД; бюджетний менеджмент; казначейська справа.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи щодо правильного застосування теоретичних знань та практичних навиків побудови системи обліку, організації та ведення на підприємствах (зокрема, аерокосмічної галузі) обліку активів, капіталу, зобов'язань та складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, а також аналізу представленої інформації з наданням рекомендацій щодо подальшого управління підприємством. Знання цієї дисципліни дасть змогу з нових позицій опрацювати національні стандарти обліку і знайти шляхи вдосконалення національної облікової системи.

Завдання

- вивчення принципів і методів ведення складання фінансової звітності за міжнародними стандартами;
- вивчення міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ);
- вивчення особливостей здійснення трансформації при переході на МСФЗ;
- опанування теоретичних основ і набуття практичних навичок складання фінансових звітів та ведення бухгалтерського обліку відповідно до МСФЗ;
- формування вмінь застосовувати відповідні методи і прийоми у процесі обліку для підготовки інформації, необхідної для прийняття виважених управлінських рішень.

Згідно з умовами освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня здобувачі освіти через даний освітній компонент мають здобути **компетентності:**

Загальні:

- Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові):

- Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
- Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
- Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.
- Здатність враховувати особливості використання обліково-аналітичного та податкового інструментарію управління господарської діяльності підприємств, організацій, установ, що задіяні в аерокосмічній галузі та специфіку проведення досліджень у сфері обліку і оподаткування аерокосмічної галузі.

Програмні результати навчання:

- Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.
- Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження
- Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово при обговоренні результатів досліджень та інновацій.
- Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів

господарювання.

- Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень
- Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.
- Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.
- Готовати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Тлумачення міжнародних стандартів фінансової звітності

Тема 1. Мета впровадження та порядок розробки МСФЗ

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 1 (пр) години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Мета і необхідність впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Міжнародні стандарти визначають загальновизнані правила відображення фінансових операцій та господарських фактів у бухгалтерському обліку і звітності. Міжнародні стандарти є зведенням правил бухгалтерського обліку, інформація якого використовується для подання різним підприємствам, організаціям та особам, що зацікавлені результатами діяльності і фінансовим станом підприємства, що складає звітність. Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності. Порядок розробки МСФЗ. Особливості переходу на МСФЗ українських підприємств, зокрема й підприємств аерокосмічної галузі.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Сутність впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Концептуальна основа складання і подання фінансової звітності. Статус і склад МСФЗ. Застосування МСФЗ у різних країнах. Поняття «Міжнародні стандарти фінансового обліку». Передмову до положень МСФЗ, Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Роз'яснення (Інтерпретації) до МСФЗ. Опанування основних принципів МСФЗ, підготовлених іноземною мовою (англійською).

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Дослідження статусу і складу МСФЗ. Опанування основних зasad Міжнародних стандартів фінансової звітності. Опанування головних аспектів Міжнародних стандартів професійної освіти бухгалтерів (International Accounting Education Standards Board (IAESB) англійською мовою.

Тема 3. Облік за міжнародними стандартами

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Облік за міжнародними стандартами основних засобів. Визначення визнання та види нематеріальних активів. Амортизація та вибуття основних засобів та нематеріальних активів. Визначення чистої вартості запасів та їх визнання. Визнання чистої вартості реалізації запасів. Визначення та класифікація дебіторської заборгованості. Власний капітал та його інструменти. Зобов'язання та виплати працівникам.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Адаптація знань щодо обліку за міжнародними стандартами основних засобів та нематеріальних активів до предмету вивчення дисципліни. Поглиблення знань з особливостей визначення власного капіталу та його інструментів за МСФЗ.

Тема 4. Принципи підготовки та складання фінансової звітності підприємств аерокосмічної галузі

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Основні припущення при складанні фінансової звітності. Якісні характеристики інформації у фінансовій звітності. Поняття елементів фінансової звітності, їх визнання. Баланс (звіт про фінансовий стан), Звіт про прибутки і збитки (звіт про сукупний прибуток), Звіт про зміни у власному капіталі, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал підприємств аерокосмічної галузі. Викладення облікової політики та пояснлювальні примітки. Оцінка елементів фінансової звітності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення порядку складання фінансової звітності підприємств аерокосмічної галузі. Ознайомлення з викладенням облікової політики та пояснлювальних приміток.

Тема 5. Подання фінансової звітності за МСФЗ

Форма заняття: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 (л) 2 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Призначення та склад фінансової звітності. МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Вимоги до подання інформації у фінансових звітах. Критерії правдивого подання інформації згідно з МСБО. Суттєвість, об'єднання та залік статей фінансової звітності. Звітний період та терміни подання звітності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення вимог до подання інформації у фінансових звітах. Аналіз основних критеріїв правдивого подання інформації згідно з МСБО.

Модульний контроль 1

- *Форма заняття: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Формування фінансових результатів підприємств аерокосмічної галузі

Тема 6. Структура, зміст та порядок складання балансу підприємств аерокосмічної галузі

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Баланс (звіт про фінансовий стан) (форма № 1) за МСФЗ. Законодавчо-нормативне регулювання Балансу (звіту про фінансовий стан) (форма № 1). Суть звіту та вимоги до її складання. Організація підготовки, порядок та терміни подання форми 1. Склад та елементи фінансової звітності. Загальна характеристика та порядок складання форми №1. Загальні положення балансу. Порядок та техніка складання балансу підприємства аерокосмічної галузі. Порядок та техніка складання балансу підприємства за МСФЗ. Значення та структура балансу. Порядок складання балансу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення процедури складання балансу підприємств аерокосмічної галузі. Ознайомлення з порядком та технікою складання балансу підприємства за МСФЗ.

Тема 7. Звіт про фінансові результати

- *Форма заняття: лекція, лабораторна робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Призначення та елементи звіту про сукупний прибуток. Класифікація витрат у звіту про сукупний прибуток. Законодавчо-нормативне регулювання Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2) за МСФЗ. Організація підготовки, порядок та терміни подання форми 2.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення статей витрат у звіту про сукупний прибуток. Опанування організації підготовки, порядок та терміни подання форми 2.

Тема 8. Звіт про рух грошових коштів

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 2 (пр) годин.*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Вимоги МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів». Значення та зміст звіту про рух грошових коштів. Методи розрахунку чистих грошових потоків у звіті про рух грошових коштів. Законодавчо-нормативне регулювання Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом ф.3), (за непрямим методом ф.3-н). Організація підготовки, порядок та терміни подання форми 3, форми 3-н. Обґрунтування необхідності складання звіту про рух грошових коштів. Призначення звіту про рух грошових коштів. Вимоги П(С)БО 4 до звіту про рух грошових коштів. Порядок та техніка складання звіту про рух грошових коштів. Розкриття інформації про рух грошових коштів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Опанування методів розрахунку чистих грошових потоків у звіті про рух грошових коштів. Ознайомлення з організацією підготовки, порядком та термінами подання форми 3, форми 3-н.

Тема 9. Визнання, оцінка, подання та розкриття інформації про власний капітал підприємств аерокосмічної галузі

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 (л), 2 (пр) годин.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Визначення власного капіталу згідно МСФЗ. Визнання та визначення капіталу та його інструментів згідно МСФЗ. Класифікація капіталу згідно з МСФЗ. Облік похідних фінансових інструментів за МСБО.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методики та порядку визначення капіталу підприємства АКГ та його інструментів згідно МСФЗ. Ознайомлення з вимогами обліку похідних фінансових інструментів за МСБО.

Тема 10. Консолідована фінансова звітність

- *Форма заняття: лекція, практична робота, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 (л), 1 (пр) годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Розвиток консолідованої фінансової звітності в різних країнах. Сутність об'єднання підприємств. Основні принципи консолідації. Складання консолідованої фінансової звітності. Зміст фінансових звітів групи та структури груп. Аналіз національних і міжнародних стандартів щодо консолідованої фінансової звітності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методики складання консолідованої фінансової звітності в різних країнах. Аналіз особливостей національних і міжнародних стандартів щодо консолідованої фінансової звітності.

Модульний контроль 2

- *Форма заняття: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
  - *Обсяг аудиторного навантаження: 1 години*
- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Звітність підприємств за МСФЗ» передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та мінілекцій, практичних занять у активній формі, тестування, розв'язання ситуаційних та практичних завдань, розгляд кейсів, ділові ігри.

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення, здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; приданні навичок вирішення конфліктів у податковій сфері; розвитку здібності до компромісів.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання контрольних робіт (для заочної форми навчання), консультації. За рядом тем лекційного матеріалу передбачено використання мультимедійного обладнання у вигляді тематичних відеороликів, які розкривають суть окремих тем даної дисципліни.

Контроль знань виконується за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного, модульного та підсумкового. Підсумковий контроль проводиться за тестами з кожного змістового модулю та результатами захисту лабораторних робіт. Модульний – за результатами виконання частини комплексного контрольного завдання.

7. Методи контролю

Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних завдань, оцінка виконання та захисту контрольних робіт (для заочної форми навчання), підсумковий контроль у формі заліку. Проведення поточно-модульного контролю. Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи та проміжного контролю згідно з графіком навчального процесу.

Оцінювання і перевірка знань студента проводиться в таких формах:

1. На кожному занятті контролюється присутність студента.
2. Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять.
3. Оцінювання виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання).
5. Проведення поточного модульного контролю.
6. Проведення заліку.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять має на меті перевірку рівня володіння теоретичними знаннями з теми практичного заняття та можливість застосовувати їх при вирішенні практичного завдання. Оцінювання проводиться за 100-бальною системою за такими критеріями:

- 1) ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях, його розуміння;
- 2) ступінь вміння засвоювати компетенції, набуті на практичних заняттях;
- 3) рівень вивчення основної, додаткової рекомендованої літератури, а також сучасної літератури з проблематики певних тем навчальної дисципліни;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні питань податкового характеру, вміння обґрунтовувати прийняті рішення при виробленні рекомендацій щодо напрямів подальшої реалізації податкової політики, виконанні розрахункових завдань щодо обчислення сум податків, винесених на розгляд аудиторії;
- 5) логіка, стиль і структура відповідей на питання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;
- 6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію з точки зору діючого податкового законодавства, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Написання есе, тез доповідей на науковій конференції (семінари) є додатковою частиною самостійної роботи студента над навчальною дисципліною, мета якого – поглиблення теоретичних знань, набутих студентами у процесі вивчення дисципліни, вміння застосовувати індивідуальні, творчі та професійні компетенції, набуті в процесі навчання. Таке завдання спонукає грунтовно вивчати нормативно-правову базу з питань оподаткування, спеціальні наукові видання, у яких розглядаються питання побудови та реформування податкової системи.

Оцінювання есе та тез доповідей проводиться виходячи з таких критеріїв: самостійне виконання; логічність та деталізація плану дослідження; визначення невирішених науково-практических проблем; повнота розкриття теми; наявність ілюстрацій; відображення практичного досвіду; наявність конкретних пропозицій, наукова новизна; якість оформлення.

Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання) відбувається за кожною темою (іноді теми можуть об'єднуватись). Це дає можливість перманентно оцінювати рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білетів включає у себе: теоретичне питання та ситуаційні завдання. Для підведення підсумків роботи студентів із змістового модуля виставляється підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0	5	0
Виконання і захист практичних робіт	0...5	5	0...25
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Іспит	0...100	1	0...100
Усього за семestr			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з :

- 1) понятійного диктанту (25 б.);
- 2) допису логічного закінчення фрази (визначення) (25 б.);
- 3) тестів (25 тестів) (25 б.);
- 4) задачі / ситуаційні завдання (25 б.)

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі теми практичних занять. Вміти самостійно формулювати сутність фінансової звітності за МСФЗ. Розуміння капіталу в рамках української облікової традиції та МСФЗ. Концептуальні засади

гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку і звітності. Порівняльний аналіз П(С)БО та МСФЗ є основні висновки. Методологічні та організаційні проблеми застосування МСФЗ в Україні.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти пояснювати порядок складання фінансової звітності за МСФЗ підприємств аерокосмічної галузі. Принципи побудови форм фінансової звітності. Порядок підготовки облікових даних для складання звітності. Порядок подання та оприлюднення фінансової звітності. Порядок проведення, оформлення річної інвентаризації та відображення її результатів в обліку. Призначення балансу, принципи побудови та його структура. Аналітичні можливості балансу. Побудова і зміст діючої форми балансу. Визначення статей балансу. Поняття про активи, зобов'язання і власний капітал. Характеристика розділів і статей балансу. Загальні принципи оцінки статей балансу.

Відмінно (90 – 100). Повно знати основній та додатковий матеріал. Знати усі теми. Орієнтуватися у законодавчій базі. Досконально знати усі технології, які використовуються при проведенні процедур складання фінансової звітності за МСФЗ. Порядок визначення чистого прибутку(збитку) підприємства за звітний період. Принципи виправлення помилок і зміни в облікових цінах. Склад і структура елементів операційних витрат. Показники прибутковості акцій і порядок їх розрахунку. Аналітичні можливості звіту про фінансові результати. Вдосконалення інформаційної бази для складання звіту про фінансові результати. Узгодженість показників (статей) звіту про фінансові результати. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у разі застосування прямого і непрямого методів. Призначення, структура та зміст звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для складання звіту про рух грошових коштів. Загальна характеристика методів(прямого і непрямого) складання звіту про рух грошових коштів..

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної добросердечності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну добросердечність Університету.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttpl_themes_basket=&disciplinesearch_h=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=357>

11. Рекомендована література

1. Податковий кодекс України: Постанова Верховної ради України від 02.12.2010 р. №2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.99 р. № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

4. Бугай І. В. Основні аспекти впровадження МСФЗ в українську облікову практику / І. В. Бугай // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2011. № 1. – С. 62-68.

5. Дубовая В. В. Застосування IFRS: мета, склад та якісні характеристики фінансових звітів / В. В. Дубовая // Економіка і регіон . - 2011. – № 4. – С. 192-197.

6. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Жолнер ; Нац. ун-т харч. технологій. – К. : Центр учебової літератури, 2012. – 365 с.

7. Іванов М. М. Перехід українських компаній на МСФЗ згідно з IFRS 1 / М. М. Іванов, І. В. Бугай // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. – 2012. – Вип. 4. – С. 102-110.

8. Коваленко І. В. Розвиток класифікації фінансових активів до запитів бухгалтерського обліку / І. В. Коваленко // Вісник НТУ ХПІ. – 2013. № 53 (1026). С. 57-64.

9. Кузіна Р. В. Гармонізація фінансової звітності: міжнародний досвід та українська практика / Р. В. Кузіна // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Менедж. та підприємництво в Україні: етапи становлення і пробл. розв. – 2012. – № 721. – С. 126-130.

10. Небильцова О. В. Облік і звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / О. В. Небильцова, Р. С. Коршикова, Л. І. Лук'яненко, В. В. Ходзицька; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2011. - 453 с.

Допоміжна

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ) : Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

2. Харламова О. В. Принципи бухгалтерського обліку і фінансової звітності за МСФЗ: проблеми термінологічної формалізації / О. В. Харламова // Бізнес Інформ. – 2015. № 7. – С. 218-222.

3. Харламова О. В. Фінансова звітність за міжнародними стандартами: методологія формування та практика імплементації / О. В. Харламова. – Харків : Видавництво «ЛІДЕР», 2015. – 374 с.

4. Schreiber S. Accounting for advertising costs - differences and similarities between the US GAAP, IAS / IFRS and the German commercial / S. Schreiber // Журн. європ. економіки . – 2005. – 4, № 3. – С. 333-350.

5. Воляник, Г.М. Порядок обліку купівлі іноземної валюти при здійсненні зовнішньоекономічних операцій // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна. - 2016. - Вип.1.— С.181-189.

6. Якимов, Ю.О. Науковий підхід до організації бухгалтерського обліку власного капіталу на підприємствах з іноземними інвестиціями в Україні // Європейські перспективи : наук.-практ. журн. / ХНУВС, Київський нац. економ. ун-т ім. В. Гетьмана та ін. - 2016. - № 2.— С.191-199

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної фіiscalної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Центру Разумкова [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.razumkov.org.ua/>.
5. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форума [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.weforum.org.
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
7. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/>.
8. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>.
9. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
10. International Accounting Standards. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iasplus.com/en/standards/ias>.
11. International Financial Reporting Standards. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iasplus.com/en/standards/ifrs>.
12. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua>.
13. Офіційний сайт Науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.khai.edu/>.
14. Офіційний сторінка науково-виробничого журналу «Часопис економічних реформ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nti.khai.edu/ojs/index.php/cher/index>.